

135. ALDIZKARIA - 2021eko ekainaren 10^a

32. Ordenantza **Emakumeen eta gizonen berdintasunerako udal ordenantza**

Barañaingo Udalak, 2021eko martxoaren 25ean egin osoko bilkura arruntean, hasiera batez onetsi zuen Barañaingo Udalaren Emakumeen eta gizonen berdintasunerako udal ordenantza.

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 325.1.b) artikuluan xedatutakoarekin bat, hasierako onespren horren iragarkia Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu zen, 81. zenbakian, 2021eko apirilaren 13an, eta Barañaingo Udaleko ediktu-taulan.

Jendaurreko erakustaldian ez bada alegaziorik, eragozpenik edo oharrik egin, hasierako onesprenaren erabakia behin betikotzat joko da, eta, beraz, Toki Administrazioari buruzko Foru Legearen 326. artikuluekin bat, erabakiaren testu osoa argitaratuko da:

Argitara ematen da, eta ohartarazten, erabaki honen aurka honako errekurtsio hauek aurkezten ahal direla:

a) Administrazioarekiko auzi-errekurtsioa, Nafarroako Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Salari zuzendua, bi hilabeteko epean, iragarki hau Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunetik hasita.

b) Gora jotzeko errekurtsioa, Nafarroako Administrazio Auzitegiari zuzendua, hilabeteko epean, iragarki hau Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik hasita.

Barañain, 2021eko maiatzaren 26an.–Alkatea, María Lecumberri Bonilla.

BARAÑAINGO UDALAREN EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO ORDENANTZA

Zioen azalpena

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa eta sexuagatiko edozein bereizkeria-mota berariaz debekatzeko nazioartean sortu eta garatu da azken hamarkadetan, eta emakumeen bizikaltatea hobetzeaz gain, batez ere, emakumeen eta gizonen arteko eskubide- eta betebeharr berdintasun errealeko egoera lortu da bizitzaren esparru guztietan. Barañaingo Udalak emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako ordenantza hau onartzeko beharra du, aldaketa horiek gorabehera, emakume eta emakume-talde batzuen egoerak panoramika bat eskaintzen duelako, Barañaingo Udala benetako berdintasun-maila handiagoen alde lanean jarraitzea animatzen duena.

Udal honen maila handiagoko legegintza-tresna gisa onartu da ordenantza, eta, horren arabera, toki-erakundeek zeregin garrantzitsua dute emakumeek jasaten dituzten desberdintasunak eta indarkeria desagerrarazteko lanean; izan ere, herritarrekiko eta errealitate sozialarekiko hurbiltasuna dela-eta, egoera hori aldatzeko eragin handiagoa izan dezakete. Horregatik, Barañaingo Udalak emakumeek jasaten duten diskriminazioaren aurka inplikatu nahi du, fenomeno menderatzaile, estruktural eta sistemiko baten kausa den aldetik. Fenomeno hori galga bat da herriaren zein herritar guztien garapen ekonomiko, sozial eta gizatiarrerako.

Gizarteak benetako aukera-berdintasuna lortzea eragozten duten egoera, aurreiritzi, portaera edo praktika kultural eta sozialak desagerrarazteko mekanismoetako bat genero-ikuspegia, zeharkakotasuna edo mainstreaminga integratzea da. Zeharkakotasuna jarduteko metodologia bat da, eta emakumeen eta gizonen berdintasuna lehentasunezko helburutzat hartzen du, eta politika publiko guztietan eta erabaki-maila guztietan txertatu behar da, baliabide guztiak baldintza berdinetan eskuratuz, politika publikoak planifikatuz, dauden desberdintasunak kontuan hartuz eta horiek benetako berdintasunaren aurrerapenean izandako emaitzak eta eraginak identifikatu eta ebaluatuz.

Mainstreaming terminoa Nazio Batuek antolatutako Emakumei buruzko IV. Mundu Konferentzian sortu zen, Beijingen, 1995ean, eta, harrezkero, administrazio publikoek emakumeen arteko benetako berdintasuna lortzeko lehentasunezko estrategia bihurtu da. Ikuspegi horrek ez du esan nahi politika espezifikoak alde batera uzten direnik, hau da, ekintza positiboak egiten direnik, baizik eta zeharkakotasun-estrategia duala onartzen dela, eta estrategia horrek, alde batetik, politika orokorretan genero-ikuspegia txertatzea eta emakumeentzako berdintasun eraginkorra lortzeko ekintza positiboak bateratzen dituela.

Europar Batasunaren eremuari dagokionez, zeharkakotasuna Amsterdamgo Itunak sartu zuen 1999an. Tratatuak Europako Erkidegoaren helburu gisa jasotzen du gizonen eta emakumeen arteko tratu-berdintasuna, eta ekintza guztien helburu nagusi gisa ezartzen du emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak ezabatzea eta berdintasuna sustatzea. Era berean, arau horren 13. artikulua behartu egiten ditu Erkidegoko erakundeak, bakoitzak bere eskumen-eremuan, sexuagatiko edo sexu-orientazioagatiko diskriminazio ororen aurka borrokatzeko neurriak hartzea. Horrela, Amsterdamgo Tratatuaren aurreikuspen horiekin, Nazio Batuen Munduko Emakumeari buruzko IV. Mundu Konferentziaren Adierazpenaren eta ekintza-plataformaren gomendioak, Beijingen eginak, Batasunaren Zuzenbidean sartu ziren, eta, ondorioz, baita estatu kideen ordenamendu juridikoan ere.

Estatu mailan, Espainiako 1978ko Konstituzioa izendatu behar dugu bermatzaile nagusi gisa; izan ere, haren artikuluan, 14. artikuluan zehazki, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna eta sexuagatiko edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialagatiko diskriminazioaren debekua jasotzen dira oinarritzko eskubideetat. Era berean, aipatutako lege-testuaren 9.2 artikulua botere publikoak behartzen ditu gizabanakoaren eta hura osatzen duten taldeen berdintasuna benetako eta eraginkorra izateko baldintzak sustatzera.

Bestalde, genero-zeharkakotasuna gure ordenamendu juridikoan sartzen da Emakumeen eta Gizonen Berdintasun eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren bidez. Arau horrek nazioarteko agindu arauemaileak jasotzen ditu, eta Europako bi zuzentarau Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen ditu, administrazio publikoek emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunaren alde esku hartzea bermatuko duen arau-esparrua ezarritik. Horren zioen azalpenaren mainstreaminga diskriminazioaren aurkako eskubide modernoaren bereizgarritzat jotzen da, eta botere publikoen jarduteko jarraibide orokor bihurtzen du, baina 15. artikuluan definitzen da zehazkiago zeharkakotasun-printzipioa: "Emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-

berdintasunaren printzipioak botere publiko guztien jardunaren berri emango du, zeharka. Administrazio publikoek modu aktiboan integratuko dute beren arau-xedapenak onartu eta gauzatzean, eta esparru guztietako politika publikoak zehaztu eta aurrekontuan sartzean “.

Nafarroako Foru Komunitatearen eremuan, erreferentziazko araua Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzko 2019ko apirilaren 4ko 17/2019 Foru Legea da. Lege aitzindaria da, eta bultzada berri bat da emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasuna lortzeko lanean jarraitzeko beharrari balioa emateko, eta, beraz, emakumeen aurkako indarkeria-mota guztiak desagerrarazteko. Era berean, eta emakumeen aurkako indarkeriari dagokionez, ezin dugu alde batera utzi apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legea, emakumeen aurkako indarkeriaren aurka jardutekoa. Lege hori oso erreferentea da estatu mailan, emakumeek jasaten dituzten indarkeria guztiak aitortzen baititu, emakume izate hutsagatik, haienezko babes instituzionala bermatuz, bai eta indarkeria horiek saihesteko prebentzio- eta sentsibilizazio-mekanismoa ere.

Barañaingo Udalaren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Ordenantza egiturari dagokionez, Nafarroako Berdintasunerako Institutuak egindako “udaletako berdintasun-arloen lana planifikatzeko, kudeatzeko eta ebaluatzeko ibilbidea” dokumentuan oinarrituta diseinatu da. Ibilbide hori Barañaingo Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako IV. Planaren egitura gisa ere balio du, eta ildo estrategiko beretan eta helburu beretan kokatutako ikuspegia ematen digu. Ildo estrategiko horiek lan-programen zuzendaritza eta orientazioa zehazten dute, honako hauei dagokienez: tokiko gobernantza eta genero-zeharkakotasuna; emakumeen aurkako indarkeria; zaintza, erantzunkidetasuna eta kontziliazioa eta emakumeen ahalduntzea; partaidetza soziopolitiko eta balio-aldaketa.

Azken batean, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bultzatzeko, administrazio publiko guztiak koordinatu behar dira, helburu eta lan-estrategia komunak ezarriz, eta guztien inplikazioa beharrezkoa da. Hori dela eta, Barañaingo Udalak benetako berdintasun hori lortzeko konpromiso zuzenaren aldeko apustua egiten du, arlo horretan ibilbide luzea baitu. 1995. urtean sortu zen Emakumearen Udal Kontseilua, eta 2000. urtean onartu zen udalerriko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako I. Plana. 2001. urteaz geroztik, Udalak Berdintasun Arlo propioa eta Berdintasun Eragile bat ditu.

Gaur egun, Barañaingo Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako IV. Plana ezartzen ari da.

Lan-tresna horren bidez sistematizatu da genero-zeharkakotasunaren strategiaren txertaketa eta ekintza positiboen ezarpena, udaletako berdintasun-politika publikoak garatuz, emakumeen eta gizonen arteko desberdintasuna eragiten duten egiturak desagerrarazteko eta herri justuago eta demokratikoago bat eraikitzeke helburuarekin; bertan, emakumeak eta gizonak, beren bizi-ziklo osoan zehar, eta osatzen duten aniztasuna kontuan hartuta, bizitza sozial, ekonomiko eta kulturalean kokatuko dira. Horregatik, Ordenantza honen helburua ez da egindako lan horri guztiari jarraipena ematea bakarrik, baizik eta lan hori sendotzea eta ikusaraztea, planteatutako ildoetan aurrera egiten jarraitzeko.

ERANSKINA

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua: xedea eta arau-esparrua.

1. Ordenantza honen xedea da emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren araubide juridikoa ezartzea udal-mailan, nazioarteko, Europako, Estatuko eta Nafarroako Foru Komunitateko araudien esparruan. Horretarako, emakumeen aurkako diskriminazioa fenomeno unibertsala, mendekoa, egiturazkoa eta sistemikoa dela onartzen du.

2. Ordenantza honek Barañaingo Udalaren eta bere sektore publiko instituzionalaren jarduketan nagusi izan behar duten printzipio orokorrak ezartzen ditu, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, bai eta bizitzaren esparru guztietan emakumeen eta gizonen berdintasuna bermatzera bideratutako neurri multzo bat ere, emakumeen eta gizonen aurkako diskriminazio-moduak ezabatuz eta beren eskubideak modu eraginkorrean eta benetan gauzatzea eragozten duten oztopoak kenduz.

3. Aurreko paragrafoan ezarritakoarekin bat etorritz, ordenantza honen edukiak indarrean dagoen araudia beteko du, eta bereziki garrantzitsua izango da arautu beharreko gaia dela-eta:

a) Emakumeen aurkako diskriminazio mota guztiak ezabatzeari buruzko Konbentzioa (CEDAW).

b) Nazio Batuen Munduko Emakumeari buruzko IV. Mundu Konferentzia, Beijingen egina 1995ean.

c) 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babes emateko neurriei buruzkoa.

d) 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarriakoa.

e) 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituena.

f) 9/2018 Errege Lege Dekretua, abuztuaren 3koa, genero-indarkeriaren aurkako estatu-ituna garatzeko premiazko neurriena.

g) 6/1990 Foru Legea, uztailaren 2koa, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa.

h) 33/2002 Foru Legea, azaroaren 28koa, emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasuna sustatzeari buruzkoa.

i) 17/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa.

j) 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, emakumeen aurkako indarkeriaren aurka jardutekoa.

k) 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoena.

2. artikulua: helburua.

Ordenantza honen helburu orokorra udal mailan emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzen laguntzea da, emakumeen aurkako diskriminazio mota guztiak ezabatuz. Horretarako, berdintasunaren aldeko konpromisoa publiko egiteaz gain, udal gobernua gainerako erakunde publiko eta politikoak eta gizarte zibileko erakunde pribatuak inplikatu ditu.

3. artikulua: aplikazio-eremua.

1. Ordenantza hau Barañaingo Udaleko Administrazioari eta bere sektore publiko instituzionalari aplikatuko zaie.

2. Sektore publiko instituzionaltzat hartuko dira Barañaingo Udalari lotutako edo haren mendeko nortasun juridikoa, publikoa edo pribatua duten enpresa-erakunde publiko, merkataritza- eta lan-sozietate, fundazio edo beste erakunde batzuk, baldin eta honako baldintza hauek betetzen badituzte:

–Beren jardueran, industria- edo merkataritza-izaerarik ez duten interes publikoko helburuak betetzea, partzialki behintzat.

–Zuzenean edo zeharka finantzatzen badira, edo kudeaketa kontrolatzen duten mekanismoen bidez eragiten bazaie, edo Baraiaingo Udalak administrazio-, zuzendaritza- edo zaintza-organoetako kideak izendatzeko aukera ematen badute.

4. artikulua: definizioak.

Ordenantza honetan ezarritakoaren ondorioetarako, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan definitutako kontzeptuez gain, honako hauek ere sartzen dira:

a) Genero-barietatea: gizonen eta emakumeen tasen arteko aldea, agerian uzten duena testuinguru jakin batean emakumeen eta gizonen baliabide-, sarbide- eta botere-banaketa desorekatua.

b) Hezkidetzak: benetako aukera-berdintasuna sustatzen duen eta emakumeen eta gizonen esperientzia, gaitasunak eta ekarpen sozial eta kulturala berdin baloratzen dituen ekintza hezitzailea, eskubide-berdintasunean, estereotipo sexistarik, homofobikorik, bifobikorik, transfobikorik edo androzentrikorik gabe, eta sexuan, sexu-orientazioan, genero-identitatean edo genero-adierazpenean oinarritutako jarrera diskriminatzailearik gabe.

c) Adiskidetzak: pertsonen bizitzaren alderdi guztietan dituzten denboraren eta baliabideen erabilerekin erak, batez ere eremu pertsonalean, lanbidean edo familian.

d) Erantzunkidetasuna: emakumeek eta gizonen antzeko betebeharrak eta betebeharrekin dagokien erantzukizuna, bizitza ekitatearen eta justizia sozialaren ikuspegitik bideragarria eta jasagarria izan dadin.

e) Berdintasun substantiboa: tratua eta aukera berberak izatea giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak aitortzeko, gozatzeko edo bete-betean baliatzeko.

f) Genero-ikuspegia edo -ikuspegia: sozialki emakumei eta gizonen esleitzen zaizkien rola eta funtzioak, horiei esleitzen zaie balioa eta bien arteko erlazioak kontuan hartzen dituen errealitatearen analisia, emakumeen diskriminazioa, desberdintasuna eta bazterketa identifikatu, zalantzan jarri eta baloratzea ahalbidetzen duena, bai eta genero-faktoreen gainean jarduteko eta aldaketa-baldintzak sortzeko abiarazi behar diren ekintzak ere, genero-berdintasunaren eraikuntza aurrera egiteko.

g) Okupazio-bereizketa: emakumeek eta gizonen lanbide jakin batzuk betetzen dituzte gehienbat, ikasketak jakin batzuk aukeratzeko dituzte edo denboraren edo espazioaren erabilera banatzen dute, besteak beste, genero-rol eta -estereotipoen ondorioz.

Bereizketa hori horizontaltzat hartzen da lanbideen edo jardueraren eremuen forma mugatu batean kontzentratzen denean, eta bertikaltzat, berriz, zuzendaritza-kategorietara eta erabakitzeko ahalmena duten karguetara sartzean desberdintasunak gertatzen direnean.

h) Bizitzaren jasagarritasuna: bizitzaren prozesua ulertzen duen paradigma, baliabide materialen, testuinguruaren eta zaintza- eta afektu-harremanen beharrak kontuan hartuta.

i) Genero-zeharkakotasuna: prozesu politikoak antolatzea, hobetzea, garatzea eta ebaluatzea, genero-berdintasunaren ikuspegia politika guztietan, maila guztietan eta etapa guztietan sar dadin.

j) Diskriminazio anizkoitza: emakume bat edo emakume-talde bat zer egoeratan dagoen diskriminazio-egoera batzuk gertatzeagatik, hala nola adina, klase soziala, nazionalitatea, etnia, desgaitasuna, sexu-identitatea, sexu-orientazioa eta beste batzuk.

5. artikulua: printzipio orokorrak eta instrumentalak.

1. Ordenantza honen oinarrizko arau-printzipioa botere publikoek norbanakoa integratzen den taldeen benetako berdintasun eraginkorra lortzeko duten betebeharrak da. Printzipio hori Espainiako Konstituzioaren 9.2 artikuluan jasota dago. Horren arabera, botere publikoek pertsonen eta taldeen

askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eraginkorrak izateko baldintzak sustatu behar dituzte, bai eta haien osotasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kendu eta herritarrek bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean parte har dezaten erraztu ere.

2. Bestalde, Espainiako Konstituzioaren 14. artikulua legearen aurreko berdintasuna ezartzen du, eta ezin da inolako bereizkeriarik egin jaiotza, arraza, sexu, erlijio, iritzi edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

3. Aurreko paragrafoan aipatutako berdintasun erreala eta eraginkorra lortze aldera, ordenantza honetan udal-administrazioaren jardura bat dator, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun eragingarriko martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14. artikulutik 22. artikulura bitartekoen arabera, botere publiko guztien jarduteko modua arautu eta bideratu behar duenarekin.

a) Botere publikoen jardunerako irizpide orokorrak (14. artikulua)

b) Genero-ikuspegiaren integrazioa (15. artikulua)

c) Presentzia orekatua duten izendapenak (16. artikulua)

d) Aldizka Aukera Berdintasunerako Plan Estrategikoa onartzea (17. artikulua).

e) Aldizkako txostenak egitea berdintasun-printzipioaren eraginkortasuna baloratzeko (18. artikulua).

f) Genero-eraginari buruzko txostenak (19. artikulua).

g) Estatistikak eta azterlanak egokitzea genero-ikuspegia txertatzeko (20. artikulua).

h) Administrazio publikoen arteko koordinazioa eta lankidetzak (21. artikulua).

i) Denborak ekitatez planifikatzeko ekintzak (22. artikulua).

4. Printzipio horien definizioan gizonei eta emakumei egiten zaien erreferentzia simetrikoari kalterik egin gabe, Ordenantza honetan horien arabera garatzen den udal-politikak kontuan hartuko du gizartean emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunaren arazoa, bi sexuei eragiten badie ere, egiturari dagokionez emakumeek jasaten dutela.

5. Emakumei eragiten dieten beste diskriminazio-faktore batzuk ere kontuan hartuko ditu, hala nola adina, klase soziala, nazionalitatea, etnia, dibertsitate funtzionala, sexu-identitatea eta/edo genero-identitatea, sexu-orientazioa, bizilekuaren administrazio-egoera emakume migratzaileen kasuan, edo egoera desabantailatsuagoak dakartzaten beste inguruabar batzuk.

II. TITULUA

Tokiko gobernantza eta genero-zeharkakotasuna

I. KAPITULUA

Egiturak eta koordinazioa

I. ATALA

Berdintasunerako udal egiturak

6. artikulua. Berdintasun Arloa.

1. Berdintasun Arloak emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna eta ekitatearen bilaketa sustatzen ditu. Arlo honek eskumena du berdintasun-politikak eta genero-indarkeriaren aurkakoak sustatzeko eta koordinatzeko, eta, nolana ere, politika horiek zeharka ezarri beharko dira Barañaingo Udalaren ekintzaren alderdi guztietan.

2. Berdintasun Arloa udal-berdintasunerako politiken garapenera egokituko da, eta, horretarako, Barañaingo Udalak garapen horri dagozkion baliabide tekniko, giza baliabide eta ekonomikoez hornituko du.

3. Berdintasun Arloko politikarien eginkizunak izango dira:

- a) Berdintasun Arloa ordezkatzeta eta haren helburuak eta lana ikusaraztea.
- b) Toki-erakundearen plangintza, kudeaketa eta urteko zehaztapena ondo ezagutzea.
- c) Plangintzari buruzko erabakiak hartzea, lan-programen ebaluazioaren emaitzetan oinarrituta.

4. Berdintasun Arloko teknikarien eginkizunak izango dira:

- a) Nafarroako Gobernuako toki-erakundeetako berdintasun-arloen ibilbidea ezagutzea eta udaleko berdintasun-arloaren urteko plangintza diseinatzeko esparru gisa erabiltzea.
- b) Berdintasun Arloaren urteko lan-plana eta horren ondoriozko jarduera zehatzak diseinatzea, koordinatzea eta kudeatzea.
- c) Berdintasun Arloaren urteko plangintza ebaluatzea, hobetzeko arloak identifikatzea eta horiek konpontzeko bideak sortzea.
- d) Beste interes-talde batzuei (udal-arloetako teknikariak, politikariak, emakume-elkarteak eta/edo feministak, erakundeak, etab.) aholkularitza eta prestakuntza ematea, beren erantzukizun-eremutik, berdintasunaren arloan eta Ordenantza betetzearen arloan.
- e) Berdintasun Arloak egiten duen lana jakinaraztea eta ikusaraztea.
- f) Tokiko beste erakunde, instituzio eta entitate batzuekin koordinazio-kanalak ezartzea Berdintasun Arloarekin.
- g) Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak udalaz gaindiko eta Europako berdintasun-programetan parte har dezaten koordinatzea eta erraztea, aurrekontuak eta baliabideak hobetu eta optimizatzeko.

5. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak bermatuko dute Berdintasun Arloko teknikari arduradunek berdintasunaren arloko berariazko prestakuntza dutela, eta arlo horretako ezagutzei buruzko berariazko betekizunak ezarriko dituzte horretan sartzeko.

II. ATALA

Berdintasunerako udal politika bultzatu, kudeatu eta koordinatzeko egiturak

7. artikulua. Berdintasunerako Informazio Batzordea

- 1. Barañaingo Udala eta bere sektore publiko instituzionala, bere arlo guztien bitartez, Ordenantza hau betetzearen bermatzailea da.
- 2. Berdintasunerako Informazio Batzordea udal-taldeak ordezkatuta dauden lan-organo politikoa da, eta hari egokituko zaio berdintasun-politikak eta genero-indarkeriaren aurkakoak bultzatzea, akordio politikoa eta erakundeen konpromisoa sustatuz.
- 3. Erabakiak hartzeko mailetan, genero-berdintasuna lehentasun politiko partekatu eta gobernagarritasuneko elementu nagusi bihurtzeko behar diren konpromisoak mobilizatzerara bideratuta dago haren zeregina.
- 4. Berdintasunaren arloan eskumena duen udaleko informazio-batzordeak hartzen du bere gain Berdintasunerako Informazio Batzordearen lana.
- 5. Udalbatzaren osoko bilkurak erabakitzen duen maiztasunarekin bilduko da.

8. artikulua. Koordinaziorako mahai teknikoa.

1. Koordinazio-mahai teknikoaren ardura da ordenantza honetan jasotako berdintasun-politika publikoak bultzatzea, koordinatzea eta ezartzea, bai eta toki-administrazioan genero-zeharkakotasuna txertatzea ere.
2. Koordinaziorako mahai teknikoa udal-arlo guztietako arduradunek osatuko dute, eta bilera zehaztuta parte hartu behar izanez gero, erakunde autonomoak eta langileen ordezkariak unean-unean gonbidatzeko aukera egongo da.
3. Udal-arlo bakoitzeko arduradunak erreferentzia teknikoa izango dira beren udal-lan-eremuan genero-zeharkakotasunaren estrategia bultzatzeko eta aplikatzeko.
4. Berdintasunaren eremurako lan-egitura eskusiboa ez denez, koordinaziorako mahai teknikoa erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera bilduko da, eta urtean gutxienez 4 bilera egingo ditu (hiruhileko bakoitzeko bat).
5. Mahai Teknikoa arduratuko da ordenantzaren aplikazioaren jarraipena egiteaz Barañaingo Udalean, bere sektore publiko instituzionalean eta bere eragin-eremu osoan.

9. artikulua. Berdintasuna sustatzea.

Berdintasun Arloaren eginkizunak alde batera utzi gabe, Barañaingo Udaleko arlo guztiek diskriminazioa ezabatzea eta emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzea sustatu beharko dute beren jardura-eremuan.

10. artikulua. Erakundeen arteko partaidetza.

Berdintasunerako udal-politika gainerako udalerriekin eta gainerako erakunde publiko eta pribatuekin koordinatuta bultzatzeko, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak beharrezko ahaleginak egingo dituzte jada eratuta dauden sareen lotura eta presentziari eusteko, bai eta etorkizunean sortuko diren beste sare eta koordinazio-formula batzuen parte-hartzea sustatzeko ere.

11. artikulua. Sarean lan egitea Nafarroako toki-erakundeetako berdintasun-teknikariekin.

Zehazki, Barañaingo Udaleko Berdintasun Arloak Nafarroako toki-erakundeetako berdintasun-teknikarien arteko lana eta elkartruke profesionala bultzatuko ditu.

II. KAPITULUA:

Udal-organoen ordezkartza politikoa eta osaera

12. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak ordezkartza eta osaera orekatua izango dute organo guztietan, ordenantza honen 13. artikuluan xedatutakoaren kalterik gabe.
2. Ordezkartza eta osaera orekatutzat joko da emakumeen eta gizonen presentzia bermatzen duen egoera, baldin eta, oro har, sexu bakoitzeko pertsonak ehuneko hirurogei baino gehiago ez badira eta ehuneko berrogei baino gutxiago ez badira.
3. Horretarako, Barañaingo Udalak bermatuko du emakumeek lanpostu-aniztasun osoa eta sailkapen-maila guztiak eskura ditzaten modu aktiboan sustatzea, bereizketa horizontala eta bertikala desagerrarazteko bidean aurrera egiteko.

13. artikulua. Eragindako organoak.

1. Ordezkartza edo osaera orekatuak hauteskondeen ondoren sortzen den udal-gobernuaren eraketari eragingo dio, eta oreka hori bermatu beharko da, halaber, batzordeen eta patronatuen osaeran, izendapen askeko karguetan edo udal-gobernuko taldearen, partaidetza-kontseilu eta -organoen eta udaleko gainerako administrazio-organoen konfiantzazko karguetan.

2. Horretarako, dagokion arloak edo erakundeak, txosten arrazoitu baten bidez, Berdintasun Arloari justifikatu beharko dio ordezkari-tza orekatuaren irizpidea ez dela aplikatu honako kasu hauetan:

a) Dagokion udal-organoaren jardura-sektore edo -eremuan sexu bietako pertsonen presentzia % 40ra iristen ez denean. Kasu horretan, bermatu beharko da ordezkari-tza txiki-ena duten sexu-ko pertsonen presentzia sektore edo eremu horretan duten presentziaren parekoa dela, hurrengo ataletan adierazitako inguruabarren bat gertatzen denean izan ezik.

b) Emakumeen ordezkari-tza % 60tik gorakoa denean, baina gehiegizko ordezkari-tza hori bat datorrenean erabakiak hartzeko eremuetan emakumeen ordezkari-tza txiki-ia izatearen ondorioz emakumeek jasan duten desberdintasun-egoera historikoa zuzentzeko helburuarekin.

c) Dagokion organoan parte hartzeko gaitasun, gaikuntza eta prestakuntza egokia duen sexu jakin bateko pertsonarik ez dagoenean.

d) Administrazio-organoen kasuan, kideak karguaren arabera izendatzen direnean.

III. KAPITULUA

Prestakuntza eta gaikuntza tekniko-
a eta politikoa zeharkakotasun-estrategia txertatzeko

14. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Genero-ikuspegia administrazio-jardunean benetan integratu ahal izateko, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak bermatuko dute teknikariak eta politikariak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan oinarritzeko, progresiboak eta iraunkorrak izango direla. Era berean, prestakuntza eta gaikuntza espezifikokoak bermatuko ditu Arlo arteko Koordinazio Mahai Teknikoko kide diren lanpostu guztietarako eta/edo dagozkien udalaren lan-arloetan genero-zeharkakotasunaren estrategia bultzatzeko eta aplikatzeko ardura duten eta erreferenteak diren teknikariak diren lanpostu guztietarako.

15. artikulua. Neurriak.

Aurreko artikuluan ezarritakoa ahalbidetzeko, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, Langileen Arloaren bitartez, Berdintasun Arloaren aholkularitzapean, gutxienez, honako neurri hauek hartuko ditu:

1. Bere zerbitzura dauden langileek emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan duten prestakuntza-mailari buruzko balorazio tekniko-
a egitea, bai eta erantzukizun politikoa duten pertsonen sentsibilizazio-mailari buruzkoa ere.

2. Balorazio teknikoan oinarrituta, erantzukizun politikoa duten pertsonentzako sentsibilizazio- eta prestakuntza-planak eta Udalaren Urteko Prestakuntza Planean sartuta dauden langileentzako prestakuntza-planak egitea eta gauzatzea. Prestakuntza hori lanpostuarekin lotutako prestakuntza gisa hartuko da, eta ez da etengabeko prestakuntza gisa zenbatuko langileei urtero dagozkien orduetan eraginik ez izateko.

IV. KAPITULUA

Berdintasun-printzipioa osatzen duten lan eta administrazio-prozedurak

I. ATALA

Barañaingo Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plana

16. artikulua. Xedapen orokorra.

Berdintasunerako Plana dokumentu bat da, eta bertan, ordenantza honetan oinarriak ezartzen dituen emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko udal-politikaren garapena eta zehaztapena jasotzen da aldian-aldian. Genero-sistema eraldatzeko esparru bat da, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra lortzeko.

17. artikulua. Esku hartzeko eremuak.

1. Berdintasunerako Planak jarduketa-neurriak garatuko ditu Ordenantzan aurreikusitako berdintasunerako esku-hartze arloetako edozeinetan, bai eta interesgarriak izan daitezkeen beste batzuetan ere.

2. Planean berariaz kontuan hartu beharreko neurriak izango dira, betiere, emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzera bideratutakoak, honako jardun-eremu hauetan edo beharrezkotzat jotzen direnetan:

- a) Gobernantza eta berdintasunarekiko konpromiso politikoa.
- b) Emakumeen ahalduntzea eta balio-aldaketa.
- c) Zaintzak eta erantzunkidetasuna bizitzaren jasangarritasunerako funtsezko elementu gisa onartzea.
- d) Emakumeen aurkako indarkeriarik gabeko bizitza herri seguru batean.

II. ATALA

berdintasuna udalaren barne-kudeaketan txertatzea

18. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa bermatuko dute lanpostuen definizioan, sarbidean, lanbide-sailkapenean, sustapenean, prestakuntzan, lan-osasunean, ordainsarian eta lan-eskubideetan, lan-baldintza duinak eta ez-diskriminatzaileak ziurtatuz.

2. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak ordenantza honetan jasotako neurriak hartuko dituzte, oro har:

- a) Langileen politika genero-ikuspegitik berrikusiko dute. Neurri horiek gauzatzeko, diagnostiko instituzional bat egingo da, berdintasun-helburuak udal-antolamenduan zenbateraino txertatu diren egiaztatzeko. Diagnostiko horretan pertsonen kudeaketa, sexu-jazarpenaren eta sexuan oinarritutako jazarpenaren prebentzioa eta ordezkariak orekatua aztertuko dira.
- b) Diagnostikoaren arabera, langileen kudeaketan berdintasun-printzipioa bermatzeko behar diren neurriak hartu eta ezarriko dira.
- c) Artikulu honetan jasotakoa betetzeko, langileen ordezkariak izango da, bai eta berdintasunean espezializatutako laguntza teknikoa ere.

19. artikulua. Langileak eskuratzea eta hautatzea.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak honako neurri hauek hartuko dituzte hautaketa-prozesuetan berdintasun-printzipioa bermatzeko eta langile berriak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan trebatzeko:

- 1. Berdintasunari buruzko edukiak sartzeko gai-zerrenda guztietan, bai gai orokorretan, bai gai zehatzetan, eta sartzeko den lanpostuaren lan-eremuarekin lotuta.
- 2. Emakumeen eta gizonen presentzia orekatuaren printzipioa epaimahai eta epaimahai guztien eraketan, behar bezala arrazoitutako arrazoi arrazoitu eta objektiboengatik izan ezik.
- 3. Emakumeek lanpostu-aniztasun osoa eta sailkapen-maila guztiak eskura ditzaten sustatzea, bereizketa horizontala eta bertikala desagerrarazteko bidean aurrera egiteko.

20. artikulua. Sustapena.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, beren sustapen-prozesuetan, karrera profesionalean zuzeneko eta zeharkako diskriminazioak saihesteko mekanismoak ezartzea erraztuko dute, bereizketa bertikalari zein horizontalari dagokienez.

21. artikulua. Ordainsariak

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak langileen artean dauden soldata-arrakalak identifikatuko dituzte, eta genero-joerak ezabatuko direla eta berdintasunezko politika aplikatuko dela bermatuko dute, bai lanpostuen balorazioan, bai ordainsari-politikan.

22. artikulua. Laneko segurtasuna eta osasuna.

Laneko segurtasunari eta osasunari dagokienez emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa gauzatzeko, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak neurri egoki hauek hartuko dituzte:

1. Lan-baldintzetan, lan-arrisku psikosozialen, ergonomikoen, higienikoen eta osasunaren eraginpean egotean dauden genero-desberdintasunak aztertzea, eta prebentzio-mekanismoak ezartzea.
2. Osotasun fisiko eta psikikorako arriskurik gabeko lan-giroak sortzea eta mantentzea.
3. Plantillako lan-bajek betetzen duten lanpostuari dagokionez duten eragina aztertzea, lanaren ondoriozko kalteak pertsonen sexuari lotuta ager daitezkeen egoerak prebenitzeko.
4. Laneko gaixotasunei buruzko ikerketak bultzatzea genero-ikuspegitik.
5. Langileen ugalketa-osasunaren, haurdunaldiaren eta edoskitzaroaren prebentzioa bermatzea.
6. Gizonen erantzunkidetasuna sustatzea laneko, norberaren, familiaren eta udalaren beraren joan-etorrien zaintzan eta bateragarritasunean, eta, horretarako, zaintzak txertatzea.
7. Langileei prestakuntza ematea laneko arriskuen prebentzioan, genero-ikuspegitik.

23. artikulua. Sexu-jazarpenik eta sexuan oinarritutako jazarpenik gabeko lan-ingurunea.

1. Barañaingo Udalak, bere sektore publiko instituzionalak eta bere langile guztiek, bere ordezkariak barne, konpromisoa hartzen dute sexu-jazarpenik eta sexuan oinarritutako jazarpenik gabeko lan-ingurunea lortzeko. Zehazki, haren organoek eta zuzendaritzako langileek eskura dituzten baliabide guztiak jarriko dituzte sexu-jazarpeneko edo sexuan oinarritutako jazarpeneko edozein egoera prebenitzeko, saihesteko, eta, hala badagokio, detektatzeko eta ezabatzeko, bai eta egoera horietara daraman edozein jokabide zehatzeko ere, eta, nolana ere, bermatuko dute biktimen laguntza eta babesa isiltasunaren, errespetuaren, profesionaltasunaren, objektibotasunaren, inpartzialtasunaren eta azkartasunaren printzipioei jarraituz egiten dela.

2. Konpromiso hori betetzen dela bermatzeko, Barañaingo Udalaren sexu-jazarpenaren eta/edo sexu-arrazoiaren aurkako prebentzio- eta jarduera-protokoloa sortuko da.

Protokolo hori Barañaingo Udalarentzat eta bere sektore publiko instituzionalarentzat zerbitzuak ematen dituzten langile guztiei aplikatuko zaie, haien lan-harremanaren izaera edo izaera juridikoa edozein dela ere.

III. ATALA

Generoaren araberako eraginari buruzko txostenak

24. artikulua. Xedapen orokorra.

Generoaren araberako eraginari buruzko azterketaren helburua da arau-xedapenek edo politika publikoek emakumeen eta gizonen bizitzan sor ditzaketen emaitzak identifikatzea eta baloratzea, bereizita, genero-desberdintasunak sortzea, areagotzea edo mantentzea identifikatu, prebenitu eta saihesteko.

25. artikulua. Genero-eraginari buruzko txostenak egitearen egokitasuna.

1. Nahitaezkoa izango da genero-eraginari buruzko txostenak egitea udal-arlo bakoitzeko arau, plan eta programa garrantzitsuen proiektuetan.
2. Arau, plan eta programen garrantzia udal-arlo bakoitzak ezarriko du, Berdintasun Arloarekin koordinatuta, eta urtero onartuko da Barañaingo Udaleko Osoko Bilkuran.
3. Aurreko paragrafoetan ezarritakoa gorabehera, gastuaren aurrekontu arruntaren % 5 gainditzen duten kontratazio-espeditentek genero-eraginari buruzko txostenak izan beharko dituzte.

26. artikulua. Genero-eraginari buruzko txostenak egiteko prozedura.

Genero-eraginari buruzko txostena egiteko, etapa hauei jarraituko zaie:

1. Araua, programa edo plana sustatzen duen udal-arloak egingo du genero-eraginari buruzko txostena.
2. Araua, programa edo plana eta genero-eraginari buruzko txostena Berdintasun Arloari bidaliko zaizkio.

Berdintasun Arloak, arau-proiektua, programa edo plana eta txostena aztertu ondoren, udal-arlo sustatzaileari oharrak bidaliko dizkio, beharrezkoa izanez gero, arau-proiektuaren, programaren edo planaren edukia indarrean dagoen berdintasun-legeriara egokitzeko egin beharko diren aldaketak adieraziz.

3. Arlo bakoitzeko datuak biltzeko sistemen diagnostikoa egingo da, sistematizatzeko eta egokitzeko modu egokian jarduteko, eraginari buruzko txostenak behar bezala egin ahal izateko informazioa biltzeko.
4. Genero-eraginari buruzko txostenak egiteko ardura duten teknikariek prestakuntza jasoko dute, txostenak egiteko behar den trebakuntza eskuratzeko.

27. artikulua. Inpaktu mota.

Arauaren, planaren edo programaren edukiaren arabera, txostenak ondoriozta dezake genero-eragina duen ala ez.

1. Generoaren araberako eragina duela ulertuko da araututako gaiak emakumeen eta gizonen posizio pertsonalean eta sozialean eragiten duenean. Kasu horretan, txostenak honako ondorio hauek dituen erakutsi beharko du:

a) Positiboa berdintasunean. Hala izango da baldin eta murriztu egiten baditu emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak, aldez aurretik identifikatutakoak. Araua, plana edo programa egokia da emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipiorako.

b) Berdintasunari negatiboa. Hala izango da desberdintasunak murrizten ez baditu edo areagotzen baditu. Araua, plana edo programa berrikusi egin beharko da, eta eragin positiboa izateko zuzenketak sartu.

2. Generoaren ziozko eraginik ez duela ulertuko da araututako gaiak emakumeen eta gizonen posizio pertsonalean eta sozialean inolako eraginik ez duenean, eta, ondorioz, benetako berdintasuna lortzeari eragiten ez dionean.

28. artikulua. Edukia eta generoaren araberako inpaktua identifikatzeko prozesua.

1. Arauak, planak edo programak genero-eragina izango duela aurreikusten bada, txostenak honako hauek aurkeztu beharko ditu:

a) Arau, plan edo programaren xedeari eta edukiari dagokienez emakumeek eta gizonen egoera eta posizioa erakusten duten datu estatistiko ofizialak. Emakumeen eta gizonen presentziaren eta erregulatzen ari den gaian duten posizio hierarkikoaren deskripzioa da, zenbaki errealak edo genero-adierazle errazak erabiliz, hala nola genero-arraila. Pertsona juridikoen edo kide anitzeko organoen kasuan, horiek osatzen dituzten emakumeen eta gizonen ehunekoari, erantzukizun-mailei eta jarduera-arloei buruzko datuak emango dira.

b) Aipatutako datuen genero-azterketaren emaitza, alderdi kuantitatiboari zein kualitatiboari dagokienez dagoen berdintasun- edo desberdintasun-maila erakutsiz.

c) Aurreko azterketaren emaitzak eta arauaren, planaren edo programaren edukiak alderatuz gero, hura aplikatzeak identifikatutako desberdintasun-egoeretan izango dituen ondorioen aurreikuspena egingo da, eta emaitza zein izango litzatekeen erakutsiko da: xedapena, plana edo programa onartuz gero, dauden desberdintasunak iraunaraztea edo areagotzea eragingo luke, edo, aitzitik, horiek zuzentzea, gutxitzea eta genero-berdintasuna aurreratzea eragingo luke.

i. Aurreko azterketatik ondorioztatzen bada inpaktua negatiboa dela, txostenak arrazoituta iradokiko du zer neurri zuzentzailek egingo luketen inpaktua positiboa.

ii. Arau, plan edo programaren azterketatik ondorioztatzen bada eragina positiboa dela, txostenean zehaztuko dira arau-proiektuaren artikulak edo plan edo programaren eduki zehatzak, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorrean eragina izango luketen neurriak, ekintzak edo alderdiak barne hartzen dituztenak.

2. Arauak, planak edo programak genero-eraginik ez duela aurreikusten bada, ez da nahikoa izango txostenak edukia neutroa dela adieraztea, eta, ondorioz, ez du berdintasunean eragin onik edo txarrik eragiten; aitzitik, justifikatu egin beharko du zergatik ez duen inola ere eragiten emakumeen eta gizonen posizio pertsonalean eta sozialean, eta, ondorioz, ez dio eragiten benetako berdintasuna lortzeari. Era berean, eta edozein kasutan, erabiltzen den hizkuntza berdintasun-printzipioaren arabera izango da, hizkuntza inklusiboa erabiliz.

3. Berdintasun Arloak jarraibideak emango dizkie udal-arloei, zehazkiago, txosten horiek egiteaz arduratzen diren langileei, araua, plana edo programa emakumeen eta gizonen arteko eskubide- eta aukera-berdintasuna sustatzera zenbateraino egokitzen den egiaztatzeko.

IV. ATALA

genero-ikuspegia kontratazioan

29. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak emakumeen eta gizonen berdintasuna bermatuko du kontratazio publikoan.

2. Horretarako, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, urtebeteko epean, lizitazio publikoetarako arduratzen den arlo bakoitzeko teknikari arduradunak prestatzeko konpromisoa hartzen dute. Prestakuntza-prozesu horretatik jasoko dira lizitazioetan sartzeko klausulen proposamen espezifikokoak.

30. artikulua. Neurriak.

Aurreko artikuluko konpromisoaren, aitopenen eta bermeen esparruan, Barañaingo Udala eta bere sektore publiko instituzionala honako neurri hau aplikatzeaz arduratuko dira:

1. Kontratu bakoitzak berdintasuna sustatzeko eskaintzen dituen genero-inplikazioak eta aukerak hartu beharko ditu kontuan, kontratuei buruzko foru-araudia aplikatuta, berdintasuneko irizpide sozialei dagokienez.

2. Esleipen-irizpideetan, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunarekin lotutako esleipen-irizpideak txertatuko dira nahitaez, eta irizpide horien haztapena guztizkoaren % 5 izango da gutxienez. Ehuneko hori urtero berrius daiteke, justifikatutako kasuetan izan ezik, horiek sartzeko neurri kanpokoak bada eta Berdintasun Arloaren oniritzia badute.

3. Administrazio-klausula zehatzen agirian berariaz jasotzen bada aldaerak edo txandakatzeak aurkezteko aukera, emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunari modu positiboan eragiten dioten aldaera eta hobekuntza guztiak onartuko dira.

4. Administrazio-klausula zehatzen agirietan adierazitako esleipen-irizpideak aplikatzeagatik bi lizitatuak edo gehiagoren arteko puntuazioan berdinketa gertatzen bada, lizitatuak horrek genero-berdintasunaren arloko jardunbide egokiak egin dituela egiaztatzen duen enpresaren alde egingo du.

31. artikulua. Betebeharrak.

Barañaingo Udalarekin eta haren sektore publiko instituzionalarekin emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko neurriak hartzea kontratatzen duten erakunde edo pertsona guztien betebeharrak izango dira.

1. Ordenantza honetan jasotakoa betetzea.

2. Hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista egiten diren kartel, testu eta dokumentuen edukietan, kontratatutako programak, proiektuak edo jarduerak sustatzeko elementu gisa.

3. Genero-ikuspegia txertatzea kontratuaren xede diren programa, proiektu eta jardueretan.

4. Sexuan oinarritutako zuzeneko edo zeharkako bereizkeria dakarren programa, proiektu edo jarduerarik ez sortzea.

5. Sexuen arabera bereizitako estatistikak egitea.

V. ATALA

Genero-ikuspuntua laguntza publikoetan

32. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak bermatuko dute laguntza publikoak baloratzeko irizpideen artean genero-ikuspegia txertatzea aurkeztutako eskaintzan eta diruz lagundutako proiektu edo jardueran.

2. Horretarako, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak konpromisoa hartzen dute, urtebeteko epean, laguntza publikoak idazteaz arduratzen den arlo bakoitzeko teknikari arduradunak prestatzeko. Prestakuntza-prozesu horretatik jasoko dira dirulaguntzetan, beketan edo deitutako edozein laguntza publikotan sartzeko klausulen proposamen espezifikoak.

33. artikulua. Neurriak.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak ez dute inolako laguntzarik edo dirulaguntzarik emango sexuagatiko bereizkeria dakarren ezein jardueratarako, salbu eta sexuen arteko desberdintasunak zuzentzea bilatzen denean, ezta dagokion zehapenean ezarritako epean sexuagatiko bereizkeria egiteagatik zigor administratibo edo penala jaso duten pertsona fisiko eta juridikoei ere.

2. Elkarte, erakunde edo kolektibo eskatzaileei dirulaguntzak esleitzerakoan, balorazio-irizpidetat hartu ahal izango da elkarte, erakunde edo kolektibo horiek emakumeen eta gizonen berdintasunarekin duten konpromisoa, bai zuzendaritza-organoen osarari dagokionez, bai garatu nahi dituzten jarduerari dagokienez.

34. artikulua. Pertsona edo erakunde onuradunaren betebeharrak.

Laguntza publikoren baten onuradun diren pertsona eta erakunde guztiek, dirulaguntza lerroa eta dirulaguntza emateko prozedura edozein izanda ere, betebeharrak izango dituzte:

1. Ordenantza honetan jasotakoa betetzea.

2. Hizkuntza eta irudiak modu sexistan ez erabiltzea diruz lagundutako programak, proiektuak edo jarduerak sustatzeko egiten diren kartel, testu eta dokumentuen edukietan.

3. Diruz lagundutako programetan, proiektuetan, memorietan, jardueretan eta gogobetetze-inkestetan genero-ikuspegia txertatzea.

4. Sexuagatiko zuzeneko edo zeharkako bereizkeria dakarren programa, proiektu edo jarduerarik ez sortzea

5. Sexuen arabera bereizitako estatistikak egitea.

VI. ATALA

Aurrekontuen plangintza eta ebaluazioa

35. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak urtero esleituko eta zehaztuko ditu bere aurrekontuetan ordenantza honetan aurreikusitako eginkizunak betetzera eta neurriak betetzera bideratutako baliabide ekonomikoak, bai eta, oro har, emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzera bideratutakoak ere.

2. Nolanahi ere, aurrekontu-partidak egokiak eta nahikoak izango dira berdintasun-politika publikoak garatzeko.

3. Barañaingo Udalak bermatzen du Berdintasun Arloak aurrekontu-partida bat izango duela urtero, inoiz ez aurreko ekitaldikoa baino txikiagoa, urtero gorantz egin dezan.

4. Ehuneko hori handitzen bada, Barañaingo Udalak konpromisoa hartzen du aurrekontu hori kudeatzeko behar beste baliabide tekniko eta giza baliabide hornitzeko politika publikoak lortzeko.

5. Kudeaketan genero-ikuspegia nahitaez txertatzearen aldeko udal-arlo guztiek sustatuko dute beren aurrekontuaren zati bat emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzearekin zerikusia duten jardueretara bideratzea.

6. Era berean, diru-sarreraren eta gastuen politikak diseinatu, gauzatu eta ebaluatzean, kontuan hartuko ditu emakumeen eta gizonen baldintzak, egoerak eta beharrak.

7. Udal-arloetako gastuen aurrekontua izapidetzean edo gauzatzean kudeaketa- eta koordinazio-lanak egiten dituzten edo erantzukizuna edo eragina duten pertsona guztiek gastua genero-ikuspegia edo ikusmoldea eta funtsezko berdintasuna errespetatuz egiten eta garatzen dela zainduko dute, sexuagatiko zuzeneko eta zeharkako bereizkeria saihestuz.

VII. ATALA

Informazioaren kudeaketa eta komunikazio-politika

36. artikulua. Xedapen orokorra.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun eragingarriari buruzko 3/2007 Lege Organikoaren 28. artikuluan ezarritako betebeharrak betetzeari kalterik egin gabe, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak sexismorik gabeko erabilera egingo dute informazio, komunikazio eta hizkera mota guztien ekoizpenean eta kudeaketan, zuzenean edo hirugarren pertsona fisiko edo juridikoen bidez sortzen dituzten dokumentu idatzietan eta ikonografikoetan eta euskarrietan (irudiak, webguneak, txatak).

Gainera, saihestu eta aurreikusi egingo ditu sexu baten edo bestearen nagusitasunaren edo gutxiagotasunaren ideari buruz, edo rol femenino eta maskulino estereotipatuei buruz oinarritutako hitzezko adierazpenak eta irudiak erabiltzea eta aurreiritziak egitea.

Idatzizko informazioan, ahozkoan, ikonografikoan, publizitate-ekintzetan eta barneko eta kanpoko komunikazioan emakumeen eta gizonen tratamendua, protagonismoa eta balorazioa baliokideak izatea bultzatuko da.

Adierazpen matxistak errepikatzen dituen edo bide publikoan jarduera matxistak iragartzen dituen hedapen-material oro kendu egingo da bide publikotik.

Komunikazio eta ikonografia ez-sexista sustatzeko eta jarrera eta portaera estereotipatuak saihesteko, Barañaingo Udalak, Berdintasun arloaren ekimenez, kontzientziazio-kanpainak egingo ditu, prestakuntza-ikastaroak sustatuko ditu eta aholkularitza emango die hala eskatzen duten udal-elkarte, -erakunde eta -erakundeei.

VIII. ATALA

Udal azterlan eta estatistikak

37. artikulua. Xedapen orokorra.

Ordenantza honetan jasotako arauak betearazteko eta bere ohiko jardueran genero-ikuspegia benetan txertatzen dela bermatzeko, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, beren eskumenen esparruan, honako hauek egin beharko dituzte:

1. Sexuaren aldagaia sistematikoki sartzeari egiten dituen estatistika, inkesta eta datu-bilketetan.
2. Estatistika-eragiketetan adierazle berriak erabiltzea, emakumeen eta gizonen balio, rol, egoera, baldintza, jomuga eta beharretan dauden aldeak hobeto ezagutzeko.
3. Esku hartzeko eremu guztietan askotariko diskriminazio-egoerak eragiten dituzten beste aldagai batzuen eragina ezagutzeari ahalbidetuko duten adierazleak eta mekanismoak diseinatzea eta sartzeari.
4. Sartutako aldagaiak sexu-aldagaiaren arabera ustiatu eta aztertu ahal izateko adinako lagin zabalak egitea.
5. Eskura dauden datuak ustiatzea, emakumeek eta gizonen esku hartzeko eremuetan dituzten egoerak, baldintzak, xedeak eta beharrak ezagutu ahal izateko.
6. Dauden estatistika-definizioak berrikustea eta, hala badagokio, egokitzea, emakumeen lana aintzatesten eta baloratzen laguntzeko eta emakume-kolektibo jakin batzuen estereotipazio negatiboa saihesteko.

III. TITULUA

Emakumeen ahalduntzea, partaidetza soziopolitiko eta balio-aldaketa

I. KAPITULUA

Emakumeen autonomia ekonomikoa

38. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak konpromisoa hartzen dute emakumeek toki-garapenean duten eginkizuna ezagutarazteko, ikusarazteko, garrantzia emateko eta zabaltzeko, ez soilik gaur egun, baita udalerraren historian zehar ere. Horretarako, bai Berdintasun Arloaren ekimenez, bai Barañaingo Udalarik lotutako beste zerbitzu, erakunde eta organismo batzuen ekimenez, beren kabuz edo beste erakunde batzuekin lankidetzan, udalerriko garapen sozioekonomikoan emakumeek duten papera ikertu eta ezagutzeari ahalbidetuko duten ekintzak sustatuko dira.

2. Harreman iraunkor eta arinak ezarriko dira ekonomia- eta enpresa-jardueraren garapena sustatzen duten tokiko eragileekin, esparru horretan emakumeen baldintzak hobetzeko lan egiteko.

3. Barañaingo Udala eta bere sektore publiko instituzionala elkarlanean arituko dira eta emakumeak gizarteratzeko eta laneratzeko jarduerak eta programak sustatuko dituzte, prestakuntza, orientazioa, informazioa eta laguntza emanez eta gizarte-bazterketako egoeran dauden emakumeei arreta berezia eskainiz.

4. Era berean, konpromisoa hartzen dute, alde batetik, kalitatezko enpleguetan emakumeak kontratatzeko konpromisoa hartzen duten enpresei laguntza eta/edo aintzatespena emateko, eta, bestetik, modu autonomoan lan egitea erabakitzen duten herritarrei laguntza eta pizgarria emateko.

II. KAPITULUA

Partaidetza eta eragin politikoa

39. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo emakume eta gizonek tokiko gobernuan eta bizitza publikoan berdintasunean parte hartzeko eskubidea dute.

2. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak emakumeen tokiko parte-hartzearen egoera diagnostikatzeko eta sakontzeko konpromisoa hartzen dute, tokiko gaietan parte hartzea mugatzen duten arrazoiak eta motibazioak ezagutzeko.

3. Era berean, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, Berdintasun Arloaren bitartez, emakumeen parte-hartzea banaka edo taldeka bermatzeko oztipoak desagerraraziko dituzten formulak bilatzen lan egingo dute, eta, hala badagokio, parte hartzeko prestakuntzarekin zerikusia duten alderdiak edo partaidetza-prozesuak beren behar praktikoetara eta interes estrategikoetara egokitzen lagunduko duten neurriak martxan jartzea sartuko dituzte.

III. KAPITULUA

Hezkuntza eta hezkidetzak

40. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, Berdintasun Arloaren bitartez, harremanak izango dituzte pertsonen heziketan, prestakuntzan eta sozializazioan diharduten erakundeekin, balio, eredu eta erreferente berdinzaleen sustapenean eta bultzadan bereziki garrantzitsutzat jotzen dituztelako. Arreta berezia eskainiko zaie Udal Haur Eskolei, Luis Morondo Musika Eskola Publikoari, Udal Ludotekari eta Gazte Baliabideen Zentroari.

2. Barañaingo Udalaren eta bere sektore publiko instituzionalaren lehentasunezko helburua izango da, eta, zehazki, Berdintasun Arloarena eta hura gidatzen duten politikariena eta teknikariena, tokiko eskola-komunitatearen ordezkartzearekin (irakasleak, gurasoak, ikasleak, etab.) eta beste prestakuntza-organo edo -erakunde batzuekin harreman etengabea eta arina izatea, beharizanak hautemateko eta diagnostiko partekatua egiteko, udalerrian berdintasunaren kultura garatze aldera.

3. Barañaingo Udalak, Berdintasun Arloaren bitartez, lankidetzak-ekimenak diseinatu eta abian jarri ahal izango ditu ikastetxeekin eta prestakuntza-erakundeekin, berdintasunarekin lotutako balioak sustatzeko.

4. Berdintasunerako sentsibilizazio-kanpaina orok tratamendu eta hedapen espezifikoa eta egokituia izango du ikastetxeetan eta/edo tokiko prestakuntza-erakundeetan, kasuan kasuko erakunde publikoekin koordinatuta.

IV. KAPITULUA

Sexu-eskubideak eta aniztasuna

41. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak aitortzen dute pertsona guztiek dutela, beren sexu-orientazioa, genero-adierazpena eta sexu- edo genero-identitatea gorabehera, oinarriko eskubide guztiak eta giza eskubide unibertsal guztiak erabat baliatzeko eskubidea.

2. Hori dela eta, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak diskriminaziorik ez izateko eskubidea zainduko dute, pertsonaren edo bere familia- eta gizarte-taldearen sexu-orientazioa, genero-adierazpena eta sexu- edo genero-identitatea alde batera utzita.

3. Barañaingo Udaleko Berdintasun Arloak kanpainak sustatuko ditu emakume lesbianek, bisexualak, transexualek eta transgeneroek sexu-orientazioagatik, genero-adierazpenagatik eta sexu- edo genero-identitateagatik jasaten duten diskriminazio anitza desagerrarazten laguntzeko.

V. KAPITULUA

Ohitura osasungarriak, jarduera fisikoa eta kirol-partaidetza

42. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak lankidetzat sustatuko dute udalerriko kirol-eragileekin, kirol-, jolas- edo lehia-jardueretan esku hartzeko, baldin eta objektiboki hautematen bada emakumearen aurkako diskriminazioa, arrazoi hauengatik: emakume eta neska kirolarien inguruan beren interesetarako kirol-eskaintzarik ez izatea, kiroleko emakume erreferenterik ez egotea, edo adingabe bat. Kirola egiteko denbora librekoa, besteak beste.

2. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak orekatuko dute emakumeen eta gizonen ordezkariak emakumeen aurkako diskriminazioa objektiboki hautematen den kirol-eraketan (kirolaria, agintaria, arbitrajea, boluntarioria, etab.).

3. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak baliabide publikoekin lagunduko dituzte udalerriko kirol-eskaintzak, diagnostiko objektiboak egin ondoren, biztanleria-talde guztientzako aukera-antiztasuna areagotzea ahalbidetzen dutenak, sexua edozein dela ere, eta pertsona jakin batzuk kirol-jarduera mota jakin batzuetan sartzen ari diren hezkuntza- eta kultura-oztopoak gutxitzen dituztenak, beste mota bat egin nahi badute edo egin badezakete. Horretarako:

a) Edozein adinetako emakumeen artean, baina bereziki eskola-adinean eta hirugarren adinean, medikuntza- eta kirol-erakunde ofizialek gomendatutako ariketa fisikoaren eta kirolaren kopurua eta tipologia bultzatuko dituzte.

b) Barañaingo Udalak eta haren sektore publiko instituzionalak baliabide publikoekin antolatzen edo laguntzen dituzten txapelketa, lehiaketa eta txapelketetan emakumeen eta gizonen presentzia ahalik eta zuzenena izatea sustatuko dute.

c) Kirol-jarduera mistoak, hezkidetzakoak, sustatuko dira, eta, planifikatuta, balio erantsien arteko berdintasuna txertatuko dute.

d) Barañaingo Udalak eta haren sektore publiko instituzionalak emandako sarietan, sarietan, aintzatespenetan edo dirulaguntzetan onuradunen artean sexuen arabera ahalik eta ordezkagarritasun eta ikusgarritasun orekatuena izatea bermatuko da.

43. artikulua. Osasunaren sustapena.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, osasuna sustatzeko jardueretan, emakumeek beren osasun-maila hobetzeko prozesua bultzatuko dute, beren burua gehiago kontrolatuko baitute. Barnean hartzen dira hezkuntza-, prebentzio- eta osasun-sustapeneko ekintzak, non biztanleek politika eta bizimodu osasungarrien alde jarduten duten, ahalduz eta osasuntsuago bizitzeko aukera emango dien gizarte-euskarriko sistema baten bidez.

2. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, bere eskumenen arabera, Foru Komunitateko Administrazioaren osasun-plan eta -gidalerroen esparruan, konpromisoa hartzen du komunikaziorako eta baterako lanerako bideak ezartzeko Lehen Mailako Arretako eta Pediatriako Zerbitzuekin eta, bereziki, emakumeen osasun afektibo-sexuala eta ugalketakoa hobetzen laguntzen duten osasun-zerbitzuekin, arreta berezia eskainiz egoera horretan dauden emakumeei.

3. Udaleko Berdintasun, Kirol eta Gizarte Zerbitzuetako arloek, eta hala badagokio, modu integratuan lan egingo dute Barañaingo gazteei zuzendutako hezkuntza afektibo-sexualeko eta ugalketako jarduerak diseinatzeko eta garatzeko, aurreiritzirik eta estereotiporik gabeko sexualitate egokia bizitzeko beharra azpimarratuz, eta pertsona bakoitzak bere gorputzaren eta sexualitatearen arduradun gisa hartzeko dituen erabaki askeak gidatuz.

VI. KAPITULUA

Kultura eta kultur sorkuntza

44. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak zainduko dute emakumeen eta gizonen arteko tratua eta aukera-berdintasunaren printzipioa eragingarria izan dadin, sorkuntza eta ekoizpen artistiko eta intelektualari eta horren hedapenari dagokienez.

2. Barañaingo Udalak genero-ikuspegitik berrikusiko du tokiko kultura-politika, eta neurri egokiak hartuko ditu pixkanaka konpontzeko emakumeek kultura-esparruan izan ditzaketen gabeziak (bai sorkuntzari, erakusketari edo hedapenari dagokionez, bai kontsumoari dagokionez).

3. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak zainduko dute, halaber, beren kultura-politikaren esparruan programatutako edukiak mezu eta/edo ikonografia sexistetatik salbuetsita daudela, eta haien programazioak generoari lotuta daudela.

45. artikulua. Tokiko memoria.

Tokiko memoria udalerrinari nortasuna ematen dion funtsezko elementua da. Hori dela eta, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, Berdintasun Arloaren bitartez, emakumeek historian zehar eta udalerraren garapenean ikusgai egongo direla bermatuko duten ekimenak bultzatuko dituzte, pixkanaka, emakumeen presentzia areagotuz tokiko iruditerian, plaza, parke, eraikin, monumentu eta beste elementu sinboliko batzuetan ezagutzuz.

46. artikulua. Memoria historikoa.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak genero-ikuspegia txertatuko dute memoria historikoaren esparruan egiten dituen jarduera guztietan, eta lankidetzan arituko dira emakumeek egindako ekarpenak eta protagonismoa ere kontuan hartzen dituzten beste erakunde batzuekin.

VII. KAPITULUA

Festak

47. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak zainduko dute festa-denbora eta – espazioa osatzen duten elementu guztiak hertsiki egokitzen direla berdintasun– eta ekitate-irizpideetara.

2. Horretarako, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak konpromiso hauek hartu dituzte:

a) Emakumeek festa-esparruetan parte har dezaten sustatzea.

b) Lehentasunez lan egitea festetan eraso sexistak ezabatzeko, eta modu koordinatuan eta koherentean erantzutea indarkeria sexistako kasuak gertatzen direnean.

c) Eraso sexistak prebenitzeko kanpainak egitea.

48. artikulua. Jarduera-esparrua.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak beren gain hartzen dute emakumeen aurkako indarkeriaren gaineko erantzukizuna, eta emakumeen aurkako erasorik gertatzen ez den herri bat eraikitzearen aldeko apustua egiten dute. Horregatik, udalerrri-eredu horrekiko konpromisoa adierazten du, eta modu koordinatuan eta koherentean erantzuten du indarkeria sexistako kasuak gertatzen direnean. Horretarako, eraso sexisten aurkako protokoloa garatzen du.

2. Horretarako, eraso Sexisten aurkako Mahaia izango da, eta Barañaingo Udalak herriko mugimendu feministarekin batera lan egingo du festetan eraso sexistak prebenitzeko kanpaina egiteko. Festetako eraso sexisten aurkako kanpaina diseinatu, bultzatu eta ebaluatzea izango du helburu, eta Berdintasun Batzordeari kanpaina egitea proposatuko diote. Berdintasunerako Batzordea arduratuko da kanpaina hori egiteko behar diren giza baliabideez eta baliabide ekonomikoez hornitzeaz.

49. artikulua. Prebentzio-kanpaina.

Hauek dira prebentzio-kanpainaren helburu orokorrak:

1. Festetan eraso sexistak ezabatzeko udalaren konpromisoan aurrera egitea.
2. Herritarrak inplikatzera, udalerrri osoak eraso sexisten aurkako jarrera har dezan.
3. Udalerrria emakumeek espazio libre eta seguru gisa bizi dezaten ahalbidetzea.
4. Herritarrei, festetan, eraso sexistei buruz orientatzeko, horiek artatzeko eta salatzeke eskura dauden baliabideen berri ematea.
5. Erakundeek eta herritarrek erantzun koordinatua ematea eraso sexistarik gertatuz gero.

50. artikulua. Emakumeek festan parte har dezaten sustatzea.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak festetan emakumeen parte-hartzea sustatzeko konpromisoa hartu dute. Horretarako, Berdintasun Arloa festetako programazioaz arduratzen den arloarekin edo arloekin koordinatuko da, emakumeen presentzia ikusgai egon dadin bai programan bai herriko festen garapenean, eta parte-hartze prozesu eta foroetan genero-ikuspegia xtertzen dela zainduko du.

VIII. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzak

51. artikulua. Xedapen orokorra.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak zainduko dute laguntzen dituen garapen-lankidetzako proiektu guztiek genero-ikuspegia eta jasangarritasun-ikuspegia modu koherente, integral eta transbertsalean integratzen dituztela, fase guztietan.

IV. TITULUA

Zaintzak eta erantzunkidetasuna bizitzaren jasangarritasunerako funtsezko elementu gisa aitortzea

I. KAPITULUA

Herriarren ongizatea eta bizi-kalitatea zaintzaren etika, kontziliazio erantzukidea eta zainketen errebalorizazioa garatuz

52. artikulua. Xedapen orokorra.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak beharrezko mekanismoak ezarriko dituzte neurri hauek garatzeko:

1. Langileen lan-bizitza, bizitza pertsonala eta bizitza profesionala bateratzen laguntzea, betiere emakumeak ahalduzko ikuspegitik, zaintza-lanean gizonen erantzunkidetasuna sustatuz.
2. Antolaketa-aldaketako prozesuak sustatzea, emakumeen eta gizonen berdintasuna eta ikastetxe biziaren zaintza ezartzeko.
3. Hausnarketarako eta lanerako espazioak bultzatzea eta dinamizatzea, zaintzaren etikan eta kontziliazio erantzukidean oinarrituta.

4. Bere zerbitzura dauden langileen amatasun- eta aitatasun-baimen besterenezinak parekatzeko ekintzak bultzatzea.

5. Langileentzako ordutegi- eta espazio-malgutasuna bultzatzea, emakumeak ahalduntzeko eta zaintza-lanetan gizonen erantzunkidetasuna sustatzeko ikuspegitik.

6. Udaleko enpresa hornitzaileek antolaketa aldatzeko prozesuak gara ditzaten sustatzea, kontziliazioari, erantzunkidetasunari eta emakumeen eta gizonen berdintasunari dagokienez.

7. Barañaingo enpresek antolaketa aldatzeko prozesuak gara ditzaten sustatzea, kontziliazioari, erantzunkidetasunari eta emakumeen eta gizonen berdintasunari dagokienez.

II. KAPITULUA

Zaintzen balioa handitzea etaekoizpen-sistemarekiko interdependentzia

53. artikulua. Hirigintza-plangintza.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak aitortzen dute hirigintza ez dela neutroa generoaren ikuspegitik; izan ere, horrek hobetu edo kaltetu egin dezake emakumeek eremu publikoan eta pribatuan dituzten erantzukizun ugariak gauzatzeko modua.

2. Horregatik, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak espazioa eta lurzoruak erabiltzeko politikak eta planak garatzeko konpromisoa hartzen dute, udalerrian emakumeen eta gizonen berdintasuna erraztuko duten baldintzak sortze aldera.

3. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak berdintasun-politikek eskatzen dituzten erantzunkidetasuna eta kontziliazioa bultzatuko dituzte lurralde-antolamenduaren eta hiri-plangintzaren bidez, funtzio anitzeko hirigintza sustatuz (hirigintza zonifikatuaren eta funtzio bakarreko hirigintzaren aurrean), irisgarritasuna bultzatuz eta oztopo arkitektonikoak ezabatuz, kontziliazioa erraztuko duen zerbitzuen eta ekipamenduen kokapen estrategikoa ziurtatuz edo ekipamenduen eta zerbitzuen ordu-eskaintza kontziliazio-beharretara egokituz.

54. artikulua. Arreta eta babesa.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak konpromiso hauek hartu dituzte:

1. Sexua kontuan hartuta, emakumeen eta gizonen segurtasunari eragiten dioten gorabeheren bolumenari eta motei buruzko estatistikak aztertzea (pertsonek aurka egindako delituak barne), eta, komeni denean, kriminalitatearen edo segurtasun-gabeziaren beste iturri batzuen aurreko beldurraren maila eta izaera neurtzea.

2. Estrategiak, politikak eta ekintzak garatzea eta aplikatzea, egoeraren edo ingurunearen konfigurazioaren hobekuntza espezifikoak barne. Hori guztia, praktikan segurtasuna areagotzeko eta segurtasun-faltaren pertzepzioa murrizten saiatzeko.

55. artikulua. Etxebizitza.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak aitortzen dute etxebizitza duina eta kalitatezkoa eskuratzea pertsona guztien eta haien familien ongizaterako oinarritzko beharretako batean oinarritutako eskubidea dela.

2. Halaber, aitortzen dute, gizonen eta emakumeen eskubide horretaz berdin gozatzeko, kontuan hartu behar direla emakumeen zailtasun eta beharrezkoak. Eta horrela izango da Barañaingo Udalak etxebizitzari buruz egiten duen edozein neurri edo politikatan.

56. artikulua. Mugikortasuna eta garraioa.

1. Mugikortasuna funtsezko baldintzat jotzen da emakumeek eta gizonen beren eskubide asko erabili ahal izan ditzaten herrian, eta beren zerbitzu eratorrietara jo ahal izan dezaten.

2. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak konpromisoa hartzen dute mugikortasuna hobetzeko diagnostiko, ekintza, programa edo plangintza orotan genero-ikuspegia txertatzeko.

3. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, Iruñerriko Mankomunitateko Batzar Nagusia osatzen duten pertsonen bitartez, bere garraio-egoitzan, konpromisoa hartuko du bere funtzionamenduan, araudian eta kudeaketan genero-ikuspegia txertatzeko. Konpromiso horrek berekin ekar ditzake, besteak beste, ibilbideak, ordutegiak eta maiztasunak aldatzeko neurriak, erabilitako ibilgailuen aldaketak edo ordutegiei eta ibilbideei buruzko informazioaren hedapena hobetzeko neurriak. Baita sentsibilizazio-kanpainak diseinatzen ere.

Zehazki, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak, garraio publikoan, batez ere, pertsonen ongizatea ziurtatzeko ezinbestekoak diren eguneroko zereginetatik eratorritako premiei erantzuten dietela zainduko dute, haien funtzionamendua produkzio-zereginetatik (ordaindutako lana) eratorritako premien mende egon ez dadin, baita etxeetako zaintza- eta hornikuntza-lanekin lotutakoen mende ere.

4. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak garraio publikoari lotutako diseinuaren, plangintzaren, kudeaketaren eta erabakiaren arloetan emakumeen gehiengoaren parte-hartzea sustatu eta ziurtatuko dute; izan ere, gaur egun, emakumeak dira garraio publikoaren erabiltzaile nagusiak.

5. Halaber, eskola-adinean dauden ikasleen autonomia garatzen lagunduko dute, bai eta horiek zaintzeko ardura duten pertsonen bizitza pertsonala, familia eta lana bateratzeko neurriak abian jartzen ere, udalerrian eskola-bideak trazatzea bezalako ekimenak sustatuz; ibilbide malguak eta trazadura errazekoak, haurrak oinez mugitzea ahalbidetzen dutenak, babestuta sentitzen diren ingurune batean, hainbat eragileren inplikazioari esker (eskola, irakasleak, elkarteak, familiak, establezimenduak, etab.).

57. artikulua. Ingurumena.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak bere lurraldeko ingurumenaren kalitatea hobetzeko erantzukizuna aitortzen dute, udal-eskumenei buruzko toki-politikak barne.

2. Aitortzen dute, halaber, emakumeek eta gizonen eskubidea dutela beren zerbitzuez eta ingurumen-arloko politikez baliatzeko. Horretarako, kontuan hartu beharko da emakumeen eta gizonen bizimoduak desberdinak izaten direla, emakumeek eta gizonen bereizgarri gisa erabiltzen dituztela tokiko zerbitzuak eta aire zabaleko espazioak, edo, are, ingurumen-arazo desberdinei aurre egin behar dietela.

3. Aurrekoaren ondorioz, ingurumen-politikak eta -zerbitzuak garatzeari dagokionez, berdin hartuko dira kontuan emakumeen eta gizonen bizitza-modalitateei eta belaunaldien arteko elkartasun-printzipioari lotutako behar espezifikoak.

4. Era berean, herritarrak sentsibilizatuko dituzte kontsumo jasangarriko jarraibideak mantentzearen garrantziaz, kontuan hartuta emakumeen eta gizonen errealitatea desberdina dela eta, beraz, kasu bakoitzerako mezu, formatu eta hedapen-kanal egokiak erabili behar direla.

5. Etxeetan ura, energia eta hondakinak sortu eta kudeatzeari buruzko sentsibilizazio-ekintzen kasuan, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak erantzunkidetasuna sustatuko dute kontsumo mota horri lotutako etxeko lanei dagokienez.

V. TITULUA

Emakumeen aurkako indarkeria

I. KAPITULUA

Esparru orokorra

58. artikulua. Xedapen orokorra.

Ordenantza honen ondorioetarako, emakumeen aurkako indarkeriatzat hartzen da emakume izateagatik emakumeen aurka egiten den indarkeria, edo genero-diskriminazioaren adierazpen gisa neurritz kanpo eragiten diena, eta izaera fisiko, psikologiko, sexual edo ekonomikoko kalteak edo sufrimenduak eragiten dituen edo ekar ditzakeena, mehatxuak, larderiak eta hertsapenak edo askatasuna arbitrarioki kentzea barne, bizitza publikoan edo pribatuan. Nolanahi ere, emakumeen aurkako indarkeriatzat hartzen da Emakumeen aurkako Indarkeriaren aurka jarduteko apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legean jasotakoa.

59. artikulua. Jarduera-esparru orokorra.

Indarkeria jasaten duten emakume guztiei eta haien seme-alabei dagokienez, Barañaingo Udalak eta haren sektore publiko instituzionalak konpromisoa hartzen dute apirilaren 10eko 14/2015 Foru Legean, emakumeen aurkako indarkeriaren aurka jarduteari buruzkoan, eta abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoan, genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriei buruzkoan, eta erakundeen arteko prozedurei edo protokoloei buruzkoan aurreikusitako betebeharrak betetzeko, beren eskumenen esparruan.

60. artikulua. Arreta integrala eta koordinatua jasotzeko eskubidea.

1. Indarkeriaren biktima diren emakumeek, emakume izateagatik, laguntza osoa eta pertsonalizatua jasotzeko eskubidea dute, indarkeria-egoeraren ondoriozko beharrian desberdinei aurre egiteko eta baliabide egokienak emateko, kasuan kasuko inguruabar pertsonal edo sozialen arabera.

2. Emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean udalak duen jardunak, bereziki biktimei laguntzera zuzendutakoak, honako hauek bete beharko ditu:

a) Berdintasuna bermatzea, bereizkeriarik egin gabe egoera zibilagatik, sexu-orientazioagatik, adinagatik, sinesmen edo ideologiagatik, gutxiengo etniko, nazional edo linguistiko bateko kide izateagatik, maila ekonomikoagatik edo desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsorialagatik, edo beste edozein egoera pertsonal edo sozialengatik. Beharrezko neurriak hartuko dira, beren eskubideen egikaritzea eragingarria bermaturik izan dezaten, beren inguruabar pertsonal eta sozialak direla eta, laguntza jasotzeko zailtasun handiagoa duten biktimek, eta, bereziki, dibertsitate funtzionala duten emakumeek eta emakume migratzaileek, haien administrazio-egoera edozein dela ere.

b) Indarkeriaren biktima diren emakumeen autonomia pertsonala bultzatzea, bizimodu normalizatua sustatuz.

c) Adingabeen interesen defentsa bermatzea.

d) Modu eraginkor eta azkarrean antolatzea, egoera horiek berez duten presak eskatzen duen berehalakotasunez jarduteko.

e) Bigarren mailako biktimizazioa ahalik eta gehien saihestea, haren nortasuna babestea eta diskrezio osoa bermatzea, ahalik eta gehien murriztuz profesional eta erakunde desberdinen esku-hartzeen ondoriozko biktimen eragozpenak.

f) Indarkeria jasaten duten emakumeen koordinazio eta arreta eraginkorra bermatzeko, Barañaingo Udalak jarduteko protokolo bat egiteko konpromisoa hartzen du, 2 urteko epean, Emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean jarduteko tokiko protokoloak egiteko gidaren arabera.

II. KAPITULUA

Prebentzioa eta sentsibilizazioa

61. artikulua. Xedapen orokorra.

1. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak kanpainak egingo dituzte, banaka edo beste erakunde batzuekin lankidetzan, herritarrak errealitate horretaz sentsibilizatzeko, bai eta emakumeei zuzendutako ekintzak ere, emakumeen aurkako indarkeria aitortua eta ezagutarazia izan dadin haren aurrean jardun ahal izateko lehen urrats gisa.

2. Kanpaina guztietan, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak konpromisoa hartzen dute emakumeen aurkako indarkeria giza eskubideen urraketa gisa kontzeptualizatzeko eta emakumeen eta gizonen arteko desberdintasuna indarkeria horren kausa gisa identifikatzeko.

3. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak emakumeentzako aholkularitza psikologikoko eta aholkularitza juridikoko zerbitzuak mantentzeko eta garatzeko konpromisoa hartzen dute, udalerriko emakumeak emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean prebenitzeko eta sentsibilizatzeko.

62. artikulua. Ikerketa.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak laguntza aktiboa emango dute eta ikerketak sustatuko dituzte jakiteko nola agertzen den emakumeen aurkako indarkeria udalerrian, indarkeria hori eragiten duten arrazoiak, eragindako emakumeen kopurua eta egoera hori hobetzeko moduak. Jokabide matxistak nola indartzen diren ere aztertuko da, zuzentzeko eta desagerrarazteko politikak ezartzeko.

III. KAPITULUA

Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko koordinazioa

I. ATALA

Udal baliabideen arteko koordinazioa

63. artikulua. Xedapen orokorra.

Titulu honetan jasotako arreta horretan inplikaturik dauden udal-zerbitzu guztiekin koordinatuta egingo da, bai eta emakumeak modu egokian berreskuratzen laguntzen duten gainerako erakundeekin koordinatuta ere. Horretarako, Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak sustatuko dute toki-eremuan lankidetzaz hitzarmenak eta protokoloak egitea, Foru Komunitate mailan sinatutako akordioak eta protokoloak garatu, zehaztu eta udal-errealitatera egokitzeko.

64. artikulua. Nafarroako emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean koordinatzeko erakunde arteko akordioa eta haren baterako jardunerako protokoloa.

1. Barañaingo Udalak bat egiten du Nafarroako emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean koordinatzeko Erakunde arteko Akordioan jasotakoarekin.

2. Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak Erakunde arteko Akordioaren esparruan sortutako baterako jarduketako protokoloan jasotakoa beteko dute.

II. ATALA

Udal langileen trebakuntza

65. artikulua. Xedapen orokorra.

Barañaingo Udalak eta bere sektore publiko instituzionalak langileei emakumeen aurkako indarkeriaren inguruko prestakuntza emateko konpromisoa hartzen dute. Bereziki indarkeriaren biktima diren emakumeei laguntza ematen dieten langileei, baina baita hainbat sektoreri zuzendutako politikak inplementatzen aitzen direnei ere, hala nola gazteei, adinekoei, dibertsitate funtzionala duten pertsoneri eta emakumeen aurkako indarkeriari buruzko informazio- eta prebentzio-politikak zeharka egin daitezten.

Udalerriko emakumeei zuzendutako jardueretan, prestakuntza-jarduerak aurreikusiko dira, batez ere zeharka planteatutakoak, emakumeek jakin dezaten nola agertzen den emakumeen aurkako indarkeria, indarkeria hori aitortzeko moduak eta indarkeria-mota horri aurre egiteko moduak.

Xedapen iragankor bakarra.—Generoaren araberako eraginari buruzko txostenak.

Ordenantza honetan genero-eraginari buruzko txostenei buruz jasotakoa (25. artikulutik 29. artikulura) nahitaez bete beharko da hura indarrean sartu eta urtebetera.

Xedapen indargabetzaile bakarra.—Ordenantza hau indarrean jartzen denetik aurrera, indargabetuta geratzen dira horren aurka doazen udal-xedapen guztiak.

Azken xedapena.—Ordenantza hau indarrean jarriko da behin betiko onespeneren erabakia Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hamabost egunera.

Iragarkiaren kodea: L2108776